

BROCHURE

Wie zoekt, die vindt

Premies, voordelen en tegemoetkomingen.
Waarop heb ik recht?

CEBUD
@THOMAS MORE

THOMAS
MORE

Colofon

© CEBUD, Thomas More 2018
Omslagontwerp: Le Petit Studio

De brochure '**Wie zoekt, die vindt**' is een uitgave van het Centrum voor budgetadvies en -onderzoek (CEBUD) van Thomas More.

Bij de samenstelling van deze uitgave is uiterste zorgvuldigheid nagestreefd. Desondanks kan CEBUD voor eventuele (druk)fouten en/of onvolledigheden geen aansprakelijkheid aanvaarden.

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
Wonen	5
Huurpremie voor kandidaat-huurders sociale woning Vlaanderen	5
Vermindering onroerende voorheffing (<i>voor huurders</i>) ..	5
Huursubsidie Vlaamse overheid	7
Energie	9
Minimumlevering aardgas en elektriciteit met budgetmeter	9
Verwarmingstoelage stookoliefonds	10
Kortingsbon energiezuinige toestellen	11
Sociaal tarief water, gas en elektriciteit	12
Gezondheid	15
Verhoogde tegemoetkoming gezondheidszorg	15
Sociale derdebetalersregeling bij huisarts	16
Bijdragevermindering aan de zorgpremie	17
Tussenkomen gezondheidskosten ziekenfondsen	17
Gratis tandzorg (kinderen jonger dan 18 jaar)	18
Zorgbudget	19
Tegemoetkoming in de prijs van pijnstillers	20
Vrije tijd	21
Financiële tussenkomen door ziekenfondsen	21
Vakantieparticipatie	21
Fonds Vrijetijdsparticipatie	22
Vrijetijdspas of UitPAS	23

Socioculturele en sportieve participatie (via het OCMW)	24
Cultuurkorting 55+.....	24
Vakantieaanbod voor kwetsbare jongeren.....	25
Mobiliteit.....	27
NMBS	27
De Lijn	28
Minder Mobielen Centrale	29
Financiële ondersteuning.....	31
Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood	31
Belastingvrije som bij de opvang van een ouder familielid	32
Kinderopvang en onderwijs.....	33
Kinderopvang met inkomenstarief	33
Kinderopvang met inkomenstarief, individueel	
verminderd tarief	33
Schooltoelage en studietoelage	34
Verminderd inschrijvingsgeld hoger onderwijs	36
Familie	38
Kraamgeld	38
Premies en tegemoetkomingen bij geboorte door de	
ziekenfondsen	39
Alimentatie of onderhoudsgeld betalen	39
Alimentatie of onderhoudsgeld krijgen.....	40
Notities.....	41

INLEIDING

Er bestaan in België veel premies, voordelen en tegemoetkomingen waarop je misschien recht hebt. Of dit zo is, hangt meestal af van de hoogte van je inkomen maar ook van andere persoonlijke omstandigheden. Zo kunnen bijvoorbeeld jouw gezinssituatie, leeftijd of gezondheidstoestand bepalen of je wel of niet in aanmerking komt.

Via www.effectieveschuldbemiddeling.be kan je nagaan welke de meest voorkomende premies, voordelen en tegemoetkomingen zijn. Via deze website kan je doorklikken naar de pagina's waar je meer kan lezen over de specifieke voorwaarden die daarbij horen.

In deze brochure bespreken we enkele veel voorkomende premies, voordelen en tegemoetkomingen. We doen dit aan de hand van vijf doelgroepen. **Let op! De meeste tegemoetkomingen worden toegekend op basis van je inkomen of andere voorwaarden.** Het is dus niet omdat je gepensioneerd bent, chronisch ziek bent of kinderen hebt dat je automatisch recht hebt op deze voordelen.

Om aan te duiden voor welke groep de premies, voordelen en tegemoetkomingen interessant zijn, gebruiken we iconen. Verder in deze brochure zal je deze iconen steeds terugvinden. Zo weet je onmiddellijk of een voordeel op jou van toepassing kan zijn.

Ouderen

Personen in CSR

Gezinnen met kinderen

Personen met een
beperkt inkomen

Personen met een
beperking of chronische
ziekte

Vind je je weg niet tussen al deze verschillende tegemoetkomingen? Twijfel je of je ergens recht op hebt? **Vraag hulp!** Je kan altijd terecht bij je **OCMW, CAW** of de **sociale dienst** van je ziekenfonds.

WONEN

Huurpremie voor kandidaat-huurders sociale woning Vlaanderen

Als je wacht op een sociale woning, kan je soms een maandelijks huurpremie krijgen van de Vlaamse overheid. Je moet wel voldoen aan enkele voorwaarden:

- een laag inkomen hebben
- al vier jaar of langer op de wachtlijst staan voor een sociale woning
- je moet een private woonst huren via een huurcontract
- je huurprijs mag niet hoger zijn dan een bepaald maximum

Als je aan de voorwaarden voldoet, stuurt de dienst Wonen-Vlaanderen je zelf een aanvraagformulier op.

Als je vragen hebt over deze premie of als je wilt weten of je hierop recht hebt, kan je bellen naar het gratis nummer **1700** en vragen naar de **Cel Huurpremie**.

Vermindering onroerende voorheffing (voor huurders)

Wanneer je een woonst huurt en voldoet aan een van de drie voorwaarden, heb je recht op een **vermindering van de onroerende voorheffing**. De eigenaar van de woonst (de *verhuurder*) moet namelijk onroerende voorheffing betalen. De hoogte daarvan wordt berekend op de personen die in de woonst wonen (de *huurder*). Indien de

eigenaar een vermindering krijgt van de onroerende voorheffing omwille van de bewoners, moet hij het bedrag van deze vermindering overmaken aan de huurders. Als huurder moet je voldoen aan een van deze voorwaarden:

- je hebt minstens twee kinderbijslaggerechtigde kinderen ten laste
- jijzelf hebt of een gezinslid heeft een handicap
- jijzelf bent of een gezinslid is een grootoorlogsverminkte

Als je denkt recht te hebben op deze vermindering, moet je als huurder eenmalig een **meldingsformulier bezorgen aan de Vlaamse Belastingdienst**. Zij gaan na of je aan de voorwaarden voor de vermindering voldoet. Je krijgt daarna een brief met de hoogte van de vermindering die aan de eigenaar van je huurwoning is toegekend. Jouw verhuurder moet het bedrag van de vermindering aftrekken van de huurprijs of de vermindering naar jou overschrijven.

Als je hierover vragen hebt, kan je op werkdagen bellen naar het gratis nummer **1700** en vragen naar de **Vlaamse Belastingdienst, Onroerende Voorheffing**.

Je kan in elke provincie ook terecht aan het loket. De adressen en openingstijden vind je op volgende link: <https://belastingen.vlaanderen.be/loketten-voor-verkeersbelastingen-onroerende-voorheffing>

Huursubsidie Vlaamse overheid

Als je een beperkt inkomen hebt en verhuist naar een nieuwe huurwoning, dan kan je mogelijk een **huursubsidie** krijgen van de Vlaamse overheid. Dat is een tegemoetkoming in de huurprijs.

Je komt alleen in aanmerking als:

- ↪ je pas bent verhuisd
- ↪ of binnenkort zal verhuizen naar een woning van een sociaal verhuurkantoor
- ↪ of als je van een slechte of onaangepaste woning naar een goede, aangepaste huurwoning op de private huurmarkt verhuist
- ↪ of als je dakloos was en nu in een huurwoning woont

De maandelijkse huursubsidie bedraagt een derde van de huurprijs van je woning, met een maximum van 127 euro per maand. Daarbij komt nog 21 euro per persoon ten laste.

Om in aanmerking te komen, zijn er **heel wat voorwaarden** waaraan je moet voldoen. Zo mag je gezinsinkomen niet te hoog zijn, mag je geen eigen woning bezitten, moet de woning die je verlaat aan enkele voorwaarden voldoen, mag de nieuwe huurprijs niet te hoog zijn, moet je nieuwe woning kwaliteitsvol zijn en moet je ingeschreven zijn op de wachtlijst voor een sociale woning.

Meer informatie over de huursubsidie, de voorwaarden en het aanvraagformulier vind je op de volgende website:

www.vlaanderen.be/nl/bouwen-wonen-en-energie/huren-en-verhuren/de-vlaamse-huursubsidie

Vraag gerust hulp aan **de woonwinkel of het OCMW** in je gemeente om de aanvraag in orde te maken.

ENERGIE

Minimumlevering aardgas en elektriciteit met budgetmeter

Een budgetmeter helpt je om het verbruik van elektriciteit en aardgas onder controle te houden. De Vlaamse overheid regelt voor gezinnen met een budgetmeter bovendien **een minimale levering van elektriciteit en aardgas**.

De minimale levering van **elektriciteit** verloopt via de budgetmeter. De budgetmeter levert altijd 10 ampère aan elektriciteit, zelfs zonder budget op je budgetmeterkaart.

Voor **aardgas** is een minimale levering technisch niet mogelijk. Wie geen budget oplaadt en zijn noodkrediet al heeft opgebruikt, dreigt geen aardgas meer te hebben. Een gezin met een budgetmeter kan in de **winterperiode** in aanmerking komen voor **financiële steun van de Vlaamse overheid om de aardgasmeter op te laden**.

- In de winterperiode kan je **via het OCMW** een beperkte financiële steun krijgen om je aardgasbudgetmeter op te laden.
- De winterperiode loopt van 1 november tot en met 31 maart.

Vraag bij het **OCMW** van je gemeente of je in aanmerking komt voor een minimumlevering aardgas. Het OCMW onderzoekt je aanvraag en neemt dan een beslissing. Er kunnen voorwaarden worden verbonden aan deze steun, zoals budgetbegeleiding, energiescan.

Meer lezen over de **minimumlevering**:

www.vlaanderen.be/nl/bouwen-wonen-en-energie/elektriciteit-aardgas-en-verwarming/minimale-levering-van-elektriciteit-en-aardgas-voor-wie-een-budgetmeter-heeft.

Meer lezen over de **budgetmeter**:

www.vreg.be/nl/budgetmeter

Verwarmingstoelage stookoliefonds

Het verwarmingsfonds geeft een toelage voor de verwarmingskosten aan personen met een beperkt inkomen die verwarmen met **stookolie (mazout)**. Het Fonds komt niet tussen voor aardgas/stadsgas, elektriciteit, propaan/butaangas in flessen, pellets, hout of steenkool. Het is een initiatief van de overheid, de OCMW's en de petroleumsector.

Deze toelage wordt toegekend aan drie groepen:

- 🔸 Personen met **recht op verhoogde tegemoetkoming** van de ziekte- en invaliditeitsverzekering met jaarlijks bruto belastbaar inkomen van het huishouden lager of gelijk is aan € 18.363 verhoogd met € 3.399 per persoon ten laste
- 🔸 Personen met een **begrensd inkomen**: jaarlijks bruto belastbaar inkomen bedraagt maximum 18.363 euro (verhoogd met 3.399 euro per persoon ten laste). Er wordt ook rekening gehouden met onroerende goederen buiten de gezinswoning.

- **Personen met schuldoverlast** die de verwarmingsfactuur niet kunnen betalen.

Als je denkt recht te hebben op steun van het Sociaal Verwarmingsfonds, moet je een aanvraag doen bij het **OCMW** van je gemeente binnen de 60 dagen na de levering.

Kortingsbon energiezuinige toestellen

Beschermde afnemers die wonen in Vlaanderen kunnen bij hun netbeheerder een **kortingsbon** van **150 euro** aanvragen voor de aankoop van een **energiezuinige wasmachine of koelkast**. Een beschermde afnemer is iemand die recht heeft op het sociaal tarief voor elektriciteit en aardgas.

Je krijgt de korting alleen als je **eerst de kortingsbon aanvraagt** bij je netbeheerder. Geef die bon dan in de winkel af aan de kassa wanneer je het toestel koopt. **Opgelet! Je kan de bon niet meer aanvragen of inruilen nadat je een toestel hebt gekocht.**

De kortingsbon is altijd geldig tot het einde van het jaar van de aanvraag. Een kortingsbon die je in 2018 aanvraagt, is dus geldig tot eind 2018.

Elke beschermde afnemer heeft recht op **1 kortingsbon per jaar**.

Je kan het aanvraagformulier vinden via deze website:
<https://www.vlaanderen.be/nl/bouwen-wonen-en-energie/elektriciteit-aardgas-en-verwarming/kortingbon-voor-beschermde-afnemers-bij-aankoop-van-een-energiezuinige-wasmachine-koelkast>

Je moet bij je aanvraagformulier een **bewijs** voegen dat je **beschermde afnemer** bent.

Sociaal tarief water, gas en elektriciteit

Voor **water** krijg je **80%** korting op alle onderdelen van je waterfactuur. Als je recht hebt op deze korting wordt ze **automatisch toegekend** en verrekend in je factuur. Je hoeft hier zelf niets voor te doen.

Het sociaal tarief elektriciteit en aardgas wordt alleen **toegekend aan personen die bepaalde uitkeringen of tegemoetkomingen** krijgen. De begunstigten zijn bij alle energieleveranciers in België dezelfde. Het heeft dus geen zin om van leverancier te veranderen om het sociaal tarief te kunnen krijgen.

Om het sociaal tarief te krijgen, moet jij (of iemand op je domicilieadres) een bepaalde uitkering of tegemoetkoming krijgen van het OCMW (categorie 1), de FOD Sociale Zekerheid Directie-generaal Personen met een Handicap (categorie 2), de zorgkas (categorie 2) of de Federale Pensioendienst (categorie 3). Ook huurders van een appartement van een sociale huisvestingsmaatschappij met een gemeenschappelijke verwarmingsinstallatie op aardgas (categorie 4) komen in aanmerking.

Deze uitkeringen en tegemoetkomingen komen in aanmerking:

- leefloon
- financiële maatschappelijke dienstverlening gelijkwaardig aan het leefloon
- maatschappelijke steun verstrekt door het OCMW die geheel of gedeeltelijk wordt terugbetaald door de federale staat
- voorschot op een inkomensgarantie voor ouderen (IGO) of voorschot op een tegemoetkoming voor gehandicapten
- tegemoetkoming als persoon met een handicap op basis van een blijvende arbeidsongeschiktheid van 65%
- inkomensvervangende tegemoetkoming
- integratietegemoetkoming
- tegemoetkoming voor hulp van derden
- bijkomende kinderbijslag voor kinderen die getroffen zijn door een lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid van minstens 66%
- tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden
- inkomensgarantie voor ouderen (IGO)
- gewaarborgd inkomen voor bejaarden
- tegemoetkoming als persoon met een handicap
- op basis van een blijvende arbeidsongeschiktheid van 65% (een aanvullende tegemoetkoming of een tegemoetkoming ter aanvulling van het gewaarborgd inkomen)
- tegemoetkoming voor hulp van derden

Het sociaal tarief wordt **automatisch toegekend voor categorie 1, 2 en 3**. Je moet geen attest opsturen naar je leverancier. Als **huurder van een appartement van een sociale huisvestingsmaatschappij (categorie 4)** krijg

je het sociaal tarief voor aardgasverwarming niet automatisch.

Ben je huurder van een appartement van een sociale huisvestingsmaatschappij? **Vraag bij de eigenaar of beheerder van het appartementsgebouw** om na te gaan of je het sociaal tarief voor aardgas betaalt of niet. De beheerder van het gebouw moet de nodige stappen ondernemen voor het verkrijgen van het sociaal tarief.

GEZONDHEID

Verhoogde tegemoetkoming gezondheidszorg

Dankzij de verhoogde tegemoetkoming gezondheidszorg worden uitgaven voor **raadplegingen, geneesmiddelen, ziekenhuisopname goedkoper**. Soms wordt de verhoogde tegemoetkoming **automatisch toegekend**. Dit is het geval indien je een bepaalde uitkering krijgt of voor kinderen in een specifieke situatie. In deze situaties wordt de verhoogde tegemoetkoming automatisch toegekend:

- ⌋ als je minstens drie maanden een leefloon van het OCMW krijgt
- ⌋ als je de inkomensgarantie voor ouderen krijgt
- ⌋ als je een toelage voor personen met een handicap krijgt, toegekend door de FOD Sociale Zekerheid
- ⌋ aan een kind met een erkende handicap van minstens 66%
- ⌋ aan een niet-begeleide minderjarige vreemdeling
- ⌋ aan een weeskind

In andere gevallen moet je **zelf een aanvraag indienen** bij je ziekenfonds. Dit geldt voor personen in de volgende situatie:

- ⌋ weduwnaar/weduwe, invalide, gepensioneerde
- ⌋ erkend als persoon met een handicap
- ⌋ al minstens 1 jaar volledig werkloos of arbeidsongeschikt
- ⌋ eenoudergezin
- ⌋ als je inkomen lager ligt dan een bepaald grensbedrag op basis van het aantal personen in jouw gezin

Aan de verhoogde tegemoetkoming worden ook nog **andere voordelen** gekoppeld zoals voordelige tarieven op trein en bus, lagere bijdrage zorgkas, gratis energiescan door Energiesnoeiërs, ...

Denk je dat je recht hebt op een verhoogde tegemoetkoming? Vraag het na bij **je ziekenfonds**.

Sociale derdebetalersregeling bij huisarts

De **sociale derdebetalersregeling** is een regeling waardoor je als patiënt enkel jouw deel aan de huisarts betaalt (het zogenaamde **remgeld**). Het ziekenfonds betaalt de arts rechtstreeks de tegemoetkoming van de verzekering voor geneeskundige verzorging.

Deze regeling is **voorbehouden aan bepaalde categorieën** van rechthebbenden:

- je bevindt je in een occasionele individuele financiële noodsituatie
- je hebt recht op de verhoogde tegemoetkoming
- je hebt het "statuut chronisch aandoening"
- je bent vrijgesteld van de betaling van de bijdrage die verschuldigd is door de gerechtigde residenten
- je bent minstens 6 maanden een gecontroleerde volledig werkloze en bent werknemer met gezinslast of alleenstaande
- je bent palliatief thuispatiënt
- je voldoet aan de medisch-sociale voorwaarden om recht te hebben op de verhoogde kinderbijslag

Indien je recht hebt op de verhoogde tegemoetkoming is de huisarts verplicht om de derdebetalersregeling toe te passen, behalve voor een huisbezoek. In de andere gevallen is je huisarts niet verplicht om de sociale derdebetalersregeling toe te staan, maar mag je dit altijd vragen.

Bijdragevermindering aan de zorgpremie

Iedereen die in het Vlaams gewest woont en ouder is dan 25 jaar, moet elk jaar een zorgbijdrage betalen voor de Vlaamse sociale bescherming. Je betaalt een jaarlijkse bijdrage van 51 euro. Als je recht hebt op de **verhoogde tegemoetkoming** in het kader van de ziekteverzekering, betaal je **26 euro**. Als je toegelaten bent tot de **collectieve schuldenregeling**, betaal je **geen bijdrage**.

Je betaalt je zorgpremie aan een **erkende zorgkas** (vaak is dat deze van je ziekenfonds). Als je toegelaten bent tot de collectieve schuldenregeling bezorg je jouw zorgkas een **kopie van het vonnis** om vrijgesteld te worden van deze bijdrage.

Tussenkomen gezondheidskosten ziekenfondsen

De meeste ziekenfondsen hebben een uitgebreid aanbod aan **bijkomende terugbetalingen of tussenkomsten**. Ga zeker eens luisteren bij de medewerkers van het ziekenfonds of je hiervan gebruik kan maken. Denk aan

extra tussenkomsten voor de aanschaf van een bril of lenzen, voor orthodontie, logopedie, raadplegingen bij een diëtist, aankoop van incontinentiemateriaal, osteopathie, hoorapparaten, oordoppen, enzovoort. Het loont zeker de moeite dit na te kijken of na te vragen.

Je kan terecht bij de medewerkers van **je ziekenfonds** of op hun website.

Gratis tandzorg (kinderen jonger dan 18 jaar)

Kinderen **jonger dan 18 jaar** krijgen een volledige terugbetaling van hun **basistandzorg**. Als je tandarts zich houdt aan de tarieven die officieel zijn afgesproken met de ziekenfondsen (*geconventioneerd*) dan is die basistandzorg dus helemaal gratis.

Wat is basistandzorg? Het gaat om mondonderzoek, verwijderen van tandsteen, vullen of herstellen van tanden, behandelen van tandzenuwen en het trekken van tanden.

Let op. Als jouw tandarts zich niet houdt aan de tarieven die officieel afgesproken zijn met de ziekenfondsen (*niet-geconventioneerd*), dan moet je wellicht een extra bijdrage betalen die niet wordt terugbetaald. Ga dus na of je tandarts **geconventioneerd** is door het bij je ziekenfonds na te vragen of aan je tandarts te vragen.

Je kan op de **website van het RIZIV** opzoeken of zorgverleners geconventioneerd zijn of niet:
<https://www.inami.fgov.be/webprd/appl/psilverpages/nl/>

Zorgbudget

Een zorgbudget is een **maandelijkse tegemoetkoming** voor mensen die **veel zorg** nodig hebben. Het gaat bijvoorbeeld om mensen met ernstige gezondheidsproblemen of een beperking. Wie een zorgbudget krijgt, mag het vrij besteden. Dat geeft mensen de vrijheid om te kiezen welke zorg en hulp ze ermee willen betalen om een zo normaal en aangenaam mogelijk leven te leiden.

Er is een zorgbudget voorzien voor drie groepen:

- voor zwaar zorgbehoevenden
- voor ouderen met een zorgnood
- voor personen met een beperking

Het zorgbudget voor mensen met een beperking wordt automatisch toegekend. De overige twee zorgbudgetten moet je **zelf aanvragen**.

Voor meer informatie over de voorwaarden die verbonden zijn aan het toekennen van het zorgbudget en de **aanvraagprocedure** ga je best langs bij de **sociale dienst van je ziekenfonds**.

Je kan meer lezen over het zorgbudget op
<http://www.vlaamsesocialebescherming.be/zorgbudget>

Tegemoetkoming in de prijs van pijnstillers

Chronische pijnpatiënten kunnen een tegemoetkoming krijgen in de prijs van **pijnstillers**. Je behandelende arts vraagt de vergoeding aan bij de adviserend geneesheer van het ziekenfonds. Als je in aanmerking komt, krijg je een machtiging die je vervolgens aan de apotheker toont om de tegemoetkoming te krijgen.

Ben je chronisch pijnpatiënt, vraag dan aan **je behandelde arts** of hij/zij een tegemoetkoming wil aanvragen bij je ziekenfonds.

VRIJE TIJD

Financiële tussenkomsten door ziekenfondsen

Veel **ziekenfondsen** hebben een uitgebreid aanbod aan **bijkomende terugbetalingen**. Zo komen ze tussen in de kosten van het lidgeld of deelnamegeld voor een sportclub, jeugdvereniging, sportkamp, bosklassen, speelplein, (eendaagse/meerdaagse) schooluitstappen, enzovoort. Vaak zijn er zowel terugbetalingen voor volwassenen als kinderen voorzien.

Op de **website van je ziekenfonds** vind je meer informatie. Ook de **medewerkers van je ziekenfonds** kunnen je helpen uitpluizen welke terugbetalingen voor jou zinvol zijn en hoe je ze kan aanvragen. Soms zijn de terugbetalingen behoorlijk hoog, het loont dus zeker de moeite om dit na te kijken.

Vakantieparticipatie

Wie een laag inkomen heeft krijgt via het Steunpunt Vakantieparticipatie **korting op de prijs van een vakantie of daguitstap**. Iedereen die in Vlaanderen of Brussel woont en een inkomen heeft dat lager ligt dan de Europese armoedegrens kan hierop een beroep doen. Je kan een uitstap of vakantie boeken via een aangesloten **sociale organisatie** (OCMW, CAW,...), een **Rap op Stap-kantoor** of via het **Steunpunt Vakantieparticipatie** zelf.

De **medewerkers van Rap op Stap helpen je bij het boeken** van een vakantie, een daguitstap of een sportieve of culturele activiteit. Ze helpen je ook met praktische dingen, zoals het samenstellen van een budget en het uitzoeken van geschikt vervoer.

Hier vind je Rap op Stap in je buurt:

www.rapopstap.be/in-je-buurt

Fonds Vrijetijdsparticipatie

Het Fonds vrijetijdsparticipatie maakt de **deelname aan culturele, jeugd- en sportactiviteiten betaalbaar** voor mensen met een beperkt inkomen. Hiervoor geven ze **in samenwerking met lokale sociale organisaties** tussenkomsten voor de deelnameprijs, maar ook voor vervoerskosten, verzekering en kinderoppas.

Het Fonds biedt een vast aanbod aan activiteiten aan. Daarin vind je festivals, concerten, musicals, musea, theatervoorstellingen, comedy en nog veel meer. Je betaalt telkens **20% van de originele ticketprijs**. Daarnaast bieden ze, onder bepaalde voorwaarden, ook tussenkomsten voor vrijetijsactiviteiten die je zelf mag kiezen, zoals een lidmaatschap van een sportclub.

Er zijn al meer dan 800 lokale sociale organisatie lid van het Fonds voor Vrijetijdsparticipatie. Elke vereniging bepaalt zelf welke van hun leden recht hebben op een tussenkomst en dient voor hen aanvragen voor financiële tussenkomsten in.

Ontdek **op de website van het Fonds vrijetijdsparticipatie** welke organisaties in jouw gemeente zijn aangesloten bij het Fonds Vrijetijdsparticipatie.

Contacteer deze organisaties voor meer informatie.
www.fondsvrijetijdsparticipatie.be

Vrijetijdspas of UiTPAS

Verschillende gemeenten en steden werken met een **vrijetijdspas**. Hiermee krijg je **korting op activiteiten** die door je gemeente worden georganiseerd.

Andere steden en gemeenten zijn ingestapt in de **UiTPAS**. Dit is **een spaar- en voordelenprogramma** via een puntenspaarsysteem: per deelname aan een UiTPAS-activiteit ontvang je één punt. Die punten kan je omwisselen voor voordelen.

De UiTPAS heeft extra aandacht voor personen in met een beperkt inkomen. Zij krijgen namelijk bovenop de spaar- en ruilkansen ook een **korting op het vrijetijdsaanbod** van UiTPAS.

Vraag bij je **OCMW** na of er in jouw gemeente een **vrijetijdspas** bestaat en of je hierop recht hebt.

Een **overzicht van alle regio's die deelnemen aan de UiTPAS** en hun websites met voordelen kan je vinden op www.cultuurnet.be/nl/project/uitpas.

Socioculturele en sportieve participatie (via het OCMW)

Elk OCMW krijgt van de federale overheid een budget waarmee het de **deelname aan sportieve of culturele activiteiten of manifestaties** kan stimuleren. Elk OCMW mag zelf kiezen hoe ze de middelen inzet.

Als je steun krijgt van het OCMW kan je mogelijk een beroep doen op deze middelen. Hou er rekening mee dat het budget niet altijd wordt gebruikt om individuen te ondersteunen, het OCMW kan ze ook collectief inzetten voor deelname aan een manifestatie.

Ga eens langs **bij jouw OCMW** om na te vragen of je hiervan gebruik kan maken en welke voorwaarden er gelden.

Cultuurkorting 55+

Je bent **55 jaar of ouder**? Dan heb je recht op een **korting** wanneer je deelneemt aan **een culturele activiteit** die via het **Vlaams Agentschap Sociaal-Cultureel Werk** voor Jeugd en Volwassenen financieel wordt ondersteund. Podiumkunstenorganisaties zijn verplicht om de korting toe kennen, maar ook tal van andere organisaties zoals musea of organisatoren van sociaal-culturele activiteiten kennen de korting toe.

Zie je op een affiche het **logo van de Vlaamse Overheid**? Dan geldt deze korting wellicht.

Let op! De korting wordt niet altijd vermeld bij de kortingscategorieën. **Vraag er dus naar.**

Vakantieaanbod voor kwetsbare jongeren

Heel wat organisaties organiseren **vakantiekampen** voor kinderen en jongeren. Dit kost natuurlijk wel wat. Extra tussenkomsten kan je mogelijk krijgen via je ziekenfonds, het OCMW en het Fonds Vrijetijdsparticipatie.

Kinderen uit kansarme gezinnen, kinderen die verblijven in instellingen, kinderen van asielzoekers, ... die niet zijn aangesloten bij een jeugdbeweging kunnen **op scoutskamp via Open Kampen**. Deze kampen worden georganiseerd per regio en gaan door **in de zomervakantie**. De kostprijs van een week op kamp bedraagt voor een kind rond 30 euro.

BIZON is een jeugdorganisatie die vakantieactiviteiten organiseert voor kinderen en jongeren van 7 tot 21 jaar in een maatschappelijk kwetsbare situatie uit Vlaanderen en Brussel. De **kampen gaan door tijdens verschillende schoolvakanties**. De prijs van een week kamp bedraagt ongeveer 130 euro. Daarnaast kan je bij BIZON een extra korting aanvragen bij je inschrijving.

Het **Rode Kruis** organiseert in **de zomermaanden vakantiekampen** in Vlaanderen en Nederland voor kinderen uit maatschappelijk kwetsbare gezinnen. Ouders betalen een bijdrage van 35 euro per kamp per kind.

Lokale Rode Kruisafdelingen kunnen financieel bijspringen indien nodig.

Open Kampen

www.scoutsengidsenvlaanderen.be/kampen-weekends/open-kamp

BIZON

www.bizonvzw.be/

Rode Kruis

www.rodekruis.be/wat-doen-we/sociale-activiteiten/vakantiekampen/

Vraag bij je **ziekenfonds en het OCMW van je gemeente** na welke tussenkomst er mogelijk is voor vakantiekampen.

MOBILITEIT

NMBS

Je reist **gratis** met de trein als:

- je jonger bent dan 12 jaar, zolang er een betalende begeleider ouder dan 12 jaar bij is (max. 4 kinderen per begeleider)
- je een statuut van nationale erkenning hebt (kaart voor vaderlandslievende redenen)
- als je blind of slechtziend bent
- een persoon met een handicap begeleidt (kaart kosteloze begeleider)
- journalist bent

Daarnaast hanteert de NMBS enkele **kortingstarieven**:

- **kortingskaart Grote Gezinnen**: alle gezinsleden van gezinnen met minstens drie kinderen krijgen met deze kortingskaart 50% korting op een standaardbiljet
- werkzoekenden kunnen met een **biljet voor werkzoekenden** goedkoop met de trein naar hun sollicitatie.
- heb je een beperkt inkomen? Of heb je recht op de **verhoogde tegemoetkoming geneeskundige zorgen**? Dan reizen jij en je gezinsleden ten laste aan 50% korting.

Vraag het na **aan het loket of infobalie van een station** of kijk op de **website**:

www.belgianrail.be/nl/vervoersbewijzen/korting

De Lijn

Volgende doelgroepen reizen **gratis** met De Lijn:

- kinderen jonger dan 6 jaar die begeleid worden door een persoon ouder dan 12 jaar
- oorlogsinvaliden
- personen met een handicap en hun begeleider
- personen met een visuele handicap, zij mogen ook gratis een geleidehond meenemen
- werkzoekenden die bij de VDAB een beroepsopleidingcontract hebben
- houders van een kaart voor vaderlandslievende redenen

Daarnaast hanteert De Lijn enkele **kortingstarieven**:

- **Gezinskorting**: vanaf de aankoop van een tweede Buzzy Pass in een gezin betaal je minder.
- Ben je 65 jaar of ouder? Dan kan je voor een klein bedrag een **Omnipas 65+** kopen waarmee je 12 maanden onbeperkt met De Lijn kan reizen.
- Heb je een **beperkt inkomen** (leefloon, inkomensgarantie, oudere met een gewaarborgd inkomen, asielzoeker of jongere in begeleid zelfstandig wonen)? Dan heb je misschien recht op de Vervoergarantie, waarbij je een Buzzy Pass of Omnipas tegen een verminderd tarief kan aankopen.
- Daarnaast is er de **Verhoogde Tegemoetkoming** waarmee je een abonnement met korting kan aankopen. Hiervoor moet je een bewijs van je recht op de verhoogde tegemoetkoming geneeskundige zorgen, een kaart Verhoogde Tegemoetkoming van de NMBS of een WIGW-kaart bezitten.

- Veel gemeenten en steden hebben afspraken gemaakt met De Lijn waardoor inwoners minder betalen voor hun abonnement of ticket ('**derdebetalersregeling**'). Kijk dit na op de website van de Lijn, op je gemeentelijke website of vraag na bij je OCMW of dit geldt voor jouw gemeente.
- Reis je in groep (van 5 tot 44 personen)? Dan kan je een voordelig **groepsbiljet** aankopen dat 60 minuten geldig is.

Kijk voor alle doelgroepen en voorwaarden op de **website**, of vraag meer informatie **in een Lijnwinkel of stelplaatsloket**.

www.delijn.be/nl/vervoerbewijzen/kortingen/

Minder Mobielen Centrale

Moet je een verplaatsing maken en ben je beperkt in je mobiliteit en je inkomen? Dan kan de Minder Mobielen Centrale een oplossing voorzien. Dit is een dienstverlening aangeboden door de gemeente, het OCMW of een andere organisatie.

Wanneer je **inkomen beperkt** is (niet hoger dan twee keer het leefloon) en je **geen gebruik** kan maken **van het openbaar vervoer omwille van ziekte, ouderdom of handicap** kan je lid worden van een Minder Mobielen Centrale. Een lidmaatschap kost **10 euro per jaar**. Leden kunnen telefonisch ritten aanvragen voor bijvoorbeeld doktersbezoek, familiebezoek of boodschappen. Deze ritten moeten 48 uur vooraf aangevraagd worden en kosten gemiddeld **0,30 euro per gereden kilometer**.

Wil je weten of er **in jouw gemeente een Minder Mobielen Centrale** actief is en hoe je deze kan bereiken? Kijk op de website www.mindermobielencentrale.be

FINANCIËLE ONDERSTEUNING

Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood

Wie **65 jaar of ouder** is en **moeilijkheden heeft bij het uitvoeren van dagelijkse activiteiten** zoals eten bereiden en opeten, verzorgen en aankleden of de woning onderhouden, komt misschien in aanmerking voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood (de vroegere **tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden**). Dit is een financiële tegemoetkoming voor personen die een beperkte zelfredzaamheid hebben. De hoogte van de tegemoetkoming hangt af van je zorgbehoefte, je inkomen en je gezinssamenstelling.

Een aanvraag voor een zorgbudget kan enkel **online** gebeuren. Je **ziekenfonds, CAW, OCMW of Sociaal Huis** kunnen je helpen bij deze aanvraag, neem in dat geval zeker je identiteitskaart en pincode mee en de gegevens van de arts die je ziekte opvolgt.

Meer informatie over het zorgbudget, de voorwaarden en toegang tot het online aanvraagformulier vind je op de volgende **website**:

www.vlaanderen.be/nl/gezin-welzijn-en-gezondheid/handicap/zorgbudget-voor-ouderen-met-een-zorgnood-vroeger-tegemoetkoming-voor-hulp-aan-bejaarden-genoemd

Belastingvrije som bij de opvang van een ouder familielid

Wanneer een ouder familielid zoals je ouders, grootouders of broers en zussen bij jou komt inwonen dan is deze persoon bij jou fiscaal ten laste. Daardoor vergroot jouw belastingvrije som. Dit geldt enkel wanneer de persoon die bij jou inwoont:

- ⌋ minstens **65 jaar** oud is
- ⌋ een beperkt inkomen heeft
- ⌋ je ouder, grootouder, broer of zus is
- ⌋ is opgenomen in je gezin op 1 januari van het aanslagjaar (ofwel woont de oudere in bij jou ofwel woon jij in bij de oudere)

Je vult **op je belastingaangifte** in dat deze persoon ten laste is.

Meer informatie over de belastingvrije som vind je op **de website:**
<http://productencatalogus.vlaanderen.be/fiche/815>

KINDEROPVANG EN ONDERWIJS

Kinderopvang met inkomenstarief

In een kinderopvang met inkomenstarief wordt de prijs berekend volgens jouw inkomen. De prijs hangt af van:

- het gezamenlijk belastbaar gezinsinkomen
- het aantal kinderen ten laste

Je moet hiervoor een **attest inkomenstarief** aanvragen bij Kind en Gezin. Dit attest vraag je aan één tot twee maanden **voordat je kind start** in de kinderopvang.

Een attest inkomenstarief kan je zelf **online aanvragen** op:

<https://mijn.kindengezin.be>

(inloggen met token of kaartlezer +eID + pincode).

Je kan terecht bij **je OCMW, CAW of ziekenfonds** voor hulp bij deze aanvraag. Neem zeker je **eID met pincode** en je **laatste aanslagbiljet van de belasting** mee.

Kinderopvang met inkomenstarief, individueel verminderd tarief

Daarnaast bestaat ook het **individueel verminderd tarief** in een kinderopvang met inkomenstarief. Dit is het geval wanneer jij en/of je inwonende partner:

- ⌋ een beroep doen op een leefloon
- ⌋ een beperkt inkomen hebben en tegelijk werkt of een inburgeringstraject volgen
- ⌋ wanneer je zes maanden voltijds werkloos bent
- ⌋ een recente invaliditeitsuitkering hebben
- ⌋ wanneer er recent een aanzienlijke inkomensvermindering was.

Om beroep te doen op dit individueel verminderd tarief moet je allereerst **een attest inkomenstarief** aanvragen (zie hierboven). Ga met dit attest en andere bewijsstukken voor je specifieke situatie naar je OCMW en vraag na of zij je dit verminderd tarief kunnen toekennen. Op basis van de beslissing van het OCMW zal je dan een aangepast attest inkomenstarief ontvangen van Kind en Gezin.

Ga **naar je OCMW** met je vragen over het individueel verminderd tarief kinderopvang.

Schooltoelage en studietoelage

Naar school gaan kost veel geld. De school- en studietoelagen van de Vlaamse overheid helpen ouders om de kosten te dragen.

Als je in het vorige schooljaar recht had op een school- of studietoelage wordt je dossier automatisch opgestart. Om in aanmerking te komen voor deze toelagen wordt rekening gehouden met volgende factoren:

- het schoolgaande kind heeft de Belgische nationaliteit of is gelijkgesteld (hier kan in sommige gevallen van afgeweken worden)
- de samenstelling van je gezin
- het inkomen van je gezin: je krijgt een toelage als het inkomen niet te hoog is
- het schoolgaande kind moet voltijds onderwijs volgen en een minimum aantal dagen aanwezig zijn.

Voor het **kleuteronderwijs** geldt een vast bedrag schooltoelage, voor het schooljaar 2017-2018 bedroeg die **95 euro per jaar**.

Voor het **lager onderwijs** ligt het bedrag **tussen 107 en 160 euro per jaar**.

Voor het **secundair onderwijs** ligt het bedrag doorgaans tussen **130 euro en 589 euro per jaar**.

Voor een student **hoger onderwijs** zijn de bedragen erg uiteenlopend afhankelijk van de situatie van de student (op kot of niet) en de financiële situatie van de ouders.

Meer lezen kan op de **website**:

<http://www.studietoelagen.be>

Hier kan je **online** je **aanvraag invullen**. Je kan ook een aanvraag op papier invullen en opsturen. Print daarvoor het aanvraagformulier af van de website www.studietoelagen.be en stuur het ingevuld met de nodige bewijsstukken op.

Vraag meer informatie of hulp bij het aanvragen van je schooltoelage **op het secretariaat van de school**, de **dienst studentenvoorzieningen van je hogeschool of universiteit** of bij je **OCMW of CAW**.

Verminderd inschrijvingsgeld hoger onderwijs

Studeer je aan een universiteit of hogeschool? Dan moet je inschrijvingsgeld betalen. Studenten die een **studietoelage** krijgen, hebben recht op een verlaagd inschrijvingsgeld. Maar ook andere studenten kunnen in aanmerking komen voor een **verminderd inschrijvingsgeld**, bijvoorbeeld wanneer

- je voldoet aan de financiële criteria maar niet aan het vereiste pedagogische criteria (je opleiding).
- je inkomen hoger is dan de grenswaarde maar hier niet ver van afwijkt.
- je geen studietoelage krijgt omdat het kadastraal inkomen te hoog ligt maar je toch over beperkte financiële middelen beschikt.

Neem contact op met **het secretariaat of de sociale dienst of dienst studentenvoorzieningen van je onderwijsinstelling** om na te gaan of je in aanmerking komt.

Diensten studentenvoorzieningen van hogescholen en universiteiten voorzien vaak zelf tegemoetkomingen voor studenten die het financieel moeilijk hebben. Ga dus zeker eens langs bij de dienst studentenvoorzieningen van je hogeschool of universiteit.

FAMILIE

Kraamgeld

Het kraamgeld of de geboortepremie is **een eenmalig bedrag** dat je ontvangt bij de geboorte van elk kind. Je kan de geboortepremie aanvragen vanaf 24 weken zwangerschap tot 5 jaar na de geboorte van je kind. Je vraagt het kraamgeld aan **bij je kinderbijslagfonds** (via je werkgever, je laatste werkgever of FAMIFED). Voor een eerste kind bedraagt het kraamgeld ongeveer 1240 euro, voor de volgende kinderen ongeveer 930 euro.

Vanaf 1 januari 2019, gaat de geboortepremie op in het nieuwe kinderbijslagsysteem. Kinderbijslag en kraamgeld zitten dan samen in een **Groeipakket**. Het 'startbedrag' zal voor elk kind gelijk zijn en ongeveer 1100 euro bedragen.

Meer informatie over **kraamgeld** vind je hier:
<https://www.vlaanderen.be/nl/gezin-welzijn-en-gezondheid/kinderen/geboortepremie-kraamgeld>.

Meer weten over het **nieuwe kinderbijslagsysteem**? Ga naar www.groeipakket.be.

Weet je niet goed hoe of waar je het kraamgeld moet aanvragen, ga dan eens langs bij je **ziekenfonds of je OCMW**.

Premies en tegemoetkomingen bij geboorte door de ziekenfondsen

Heel wat ziekenfondsen geven een **geboortepremie of een mooi geschenk** bij de geboorte van een kindje. Soms geven ze zelfs nog extra voordelen: luierpakket, tussenkomst bij kraamhulp,

Vraag tijdens je zwangerschap na **bij je ziekenfonds** welke voordelen en premies zij voorzien en wat je moet doen om ervan te genieten.

Wil je graag **ziekenfondsen vergelijken**? Deze website geeft een overzicht van alle tussenkomsten en premies die de ziekenfondsen in jouw buurt geven:

<https://www.spaargids.be/sparen/ziekenfondsen-geboorte-kind.html>

Alimentatie of onderhoudsgeld betalen

Wanneer je onderhoudsgeld moet betalen aan je kinderen maar je zelf van een **leefloon of equivalent leefloon** moet leven, kan het OCMW je hierin bijstaan.

Het OCMW kent namelijk bijzondere hulp toe aan personen die problemen hebben om het onderhoudsgeld voor hun kinderen te betalen of om de bijdrage voor een kind in jeugdbijstand te betalen.

Ga met een **betalingsbewijsbewijs van het onderhoudsgeld** naar **je OCMW** om deze hulp aan te vragen.

Alimentatie of onderhoudsgeld krijgen

Wanneer je recht hebt op onderhoudsgeld maar wanneer de afgesproken bedragen niet worden betaald door de onderhoudsplichtige, kan je een beroep doen op DAVO. Dat is de Dienst voor Alimentatievorderingen.

Deze dienst kan **voorschotten aan jou uitkeren** en zal het maandelijks onderhoudsgeld (en eventuele schulden) **vervolgens opeisen bij degene die het onderhoudsgeld moet betalen**. Het DAVO treedt niet automatisch op, je moet zelf een aanvraag indienen.

Op de **website** www.davo.belgium.be vind je een aanvraagformulier en meer informatie over welke andere documenten je bij je aanvraag moet voegen. Je kan er ook de **adressen van de DAVO-kantoren** terugvinden.

Wil je graag **hulp** bij je aanvraag? Ga dan eens langs bij een **CAW, de Wetswinkel of je OCMW**.

NOTITIES

[illegible]

CEBUD

Centrum voor budgetadvies en -onderzoek

www.cebud.be

www.effectieveschuldbemiddeling.be

CEBUD
@THOMAS MORE

THOMAS
MORE